

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Cuvaite Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 30 oktobra 1936
God. VII • Broj 43

BUGARI I MI U SADAŠNJOSTI

Ima već nekoliko godina, da se odgovorni bugarski državnici, pri povratku iz inozemstva u domovinu, zaustavljaju u Beogradu, da se bar i za kraće vreme sastanu sa svojim jugoslovenskim kolegama, koji i oni vode poslove u najvišoj državnoj upravi. I ta činjenica dokazuje, da je jugoslovensko-bugarsko zbljenje postalo stvarnost, s kojom mora da računa svaki, koji učestvuje u politici Balkana ili koji se bar zanima za tu politiku. To je dokaz, da balkansku politiku ne može više da vodi i da joj daje pravac niko, ko bi htio da mimo tog zbljenja ide sa svojim posebnim težnjama i ciljevima a sa svrhom da ignorise pozitano geslo: Balkan balkanskim narodima.

Ovi sastanci bugarskih i jugoslovenskih državnika, iako im je skoro uvek odmereno kraće vreme, imaju posebno običajne kurtozije sigurno i veći i širi značaj. S ovakvim sastancima se prema vani dokumentuju težnja za zbljenjem obaju bratskih naroda, a ujedno se toj težnji — što je od vanredne važnosti — daju i nove pobude, da to ne bi ostalo samo na rečima, nego da ta težnja dobije i svoju stvarnu sadržajnu vrednost. Danas, kada se položaj u Evropi menja skoro iz dana u dan i kada je taj položaj stalan jedino u svojoj nestalnosti, potrebno je da ovi sastanci i razgovori među državicima dveju južnih slovenskih susednih država budu ispunjeni ne samo onim pitanjima, koja se direktno tiču obaju suseda, nego i onima o međunarodnom položaju uopće, i da se razmišlja, kakve učinke taj položaj može da ima na obe države i kako bi mogao da uplije posebno na odnose između Bugarske i Jugoslavije. Pri tome potrebno je mnogo državničke mudrosti, širokih pogleda, duboke pronicavosti, a najviše objektivnog, mirnog i stvarnog rasudivanja, da se iz tih trenutnih raspolaženja isteš temeljni kamen za zdanje zajedničkog rada i bratskog sužića u budućnosti.

Jasno je, da su sva ta svojstva — široki pogledi, duboka pronicavost i objektivno, mirno i stvarno rasuđivanje — komponente državničke mudrosti, koje mora da ima u sebi ustaljena ličnost, koja nije vezana za nikakvu stranačku politiku i koju u njenom velikom državničkom konceptu nikada ne mogu da pokolebaju sentimentalni obziri prošlosti. Jer probleme, koji sežu daleko u budućnost, nikada ne smemo da uključujemo u programe i nastojanja dnevnje stranačke politike, jer se tok, razvoj i polet života uopće ne može da svede pod nikakav paragraf, a još manje se dade od njega voditi i usmeravati. Problem budućnosti narodne celine i njegove srodnosti s najbljim susedstvom stoji izvan pisanih zakona. Način rešavanja svakog narodnog problema nalaže zdrava krv i bistar razum, srce i pamet, čekić i plug. Iz ovih prvina narodne celine, njegove raseznosti i dubine, koja ide od seljakovih žuljeva do tvorničkih sirena, sazidan je oltar domovinske ljubavi, koja ima da bude regulator svega delovanja svakog državnika i koja je jedina roditeljica nesebičnog napora za narodnu budućnost — onoga napora, koji oltar ljubavi može da poškopi i krvlju. Dokaz za to je naš pokojni Kralj.

Kao što je poznato, posle Njegove tragične smrti dala je naša država u Ženevi inicijativu za donošenje međunarodne konvencije za pobijanje terorizma. Na poslednjem sastanku Društva naroda u Ženevi bavila se je tim predmetom pravna komisija, koja je zaključila, da se ima sazvati međunarodna konferencija, koja će definitivno izraditi i prihvatići tu konvenciju. Pri glasanju o tom predlogu uzdržao se je od glasanja bugarski delegat, kao što su se također uzdržali madžarski i albanski delegati. Ta činjenica pobudila je u Jugoslaviji tim veće ēudenje, što je pre bugarska vlada prema toj konvenciji za pobijanje terorizma bila zauzela pozitivno stonovište. Taj dogadaj bi mogao da ima nepovoljnih posle-

Izjava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Izvršni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije na sednici od 24 i 25. oktobra 1936. g., raspravljujući o jednom konkretnom slučaju, smatra za potrebno da ponovo objavi, kakvo je gledište Sokolstva na njegov odnos prema politici.

»Sokol Kraljevine Jugoslavije je opštenskodna, nepolitička organizacija. Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, sokolske župe, društva i čete, a tako isto i pojedinci izričito kao Sokoli, ili u zastupanju sokolske organizacije, ne smeju sudjelovati u političkim manifestacijama, niti davati političke izjave. Članovima Sokola Kraljevine Jugoslavije ostavlja se, da se u granicama opštih sokolskih načela i pozitivnih državnih zakona politički opredjeluje slobodno i po svom uverenju. Tražimo od njih, da se u javnom životu i celokup-

nom svom radu uvek rukovode tim načelima.« (Izvadak iz knjige »Putevi i ciljevi Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije«, 1931. g., strana 8).

Sokolstvo nikad nije otstupilo od ovog svog gledišta, niti je ikada dalo kome ovlašćenje da drukčije postupa. Ako se negde ipak dogodilo što protivno ovom gledištu, to je učinjeno greškom pojedinaca, što treba požaliti. Izvršni odbor Saveza poziva sve svoje članove da se pridržavaju gornjih načela.

Da se ne bi davala prilika neupućenima da bez razloga napadaju na Sokolstvo kao celinu, pozivamo braću Sokole, da našu sokolsku značku skinu u svakom slučaju kad učestvuju na kakvoj partijsko-političkoj manifestaciji, i da ni u kom slučaju kao Sokoli ne daju nikakve političke izjave.

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Češkoslovačka odlikovanja jugoslovenskih sokolskih radnika

Pretsednik Češkoslovačke Republike g. dr. Eduard Beneš, izvolio je odlikovati veći broj jugoslovenskih ličnosti, među kojima i nekoliko sokolskih radnika.

Od sokolskih radnika odlikovani su:

Ordenom Belog Lava četvrtog stepena: zamjenik starešine Saveza SKJ i starešina Sokolske župe Zagreb brat dr. Oton Gavrančić, zamjenik starešine Saveza SKJ brat inž. Milivoje Smiljanić i član uprave Saveza SKJ brat dr. Milorad Dragić.

Ordenom Belog Lava petog stepena odlikovani su: zamjenik starešine Saveza SKJ i starešina Sokolske župe Mostar brat Čedo Milić, načelnik Saveza SKJ brat dr. Alfred Pihler, član uprave Saveza SKJ i starešina Sokolske župe Sarajevo brat dr. Vojislav Besarović, član uprave Saveza SKJ i starešina Sokolske župe Ljubljana brat dr. Josip Pipenbacher, član uprave Saveza SKJ i starešina Sokolske župe Šušak-Rijeka brat Ivo Polić i prosvetar Sokolske župe Maribor brat dr. Maks Kovačić.

dica za jugoslovensko-bugarsko zbljenje, kad ga ne bi bio pri svome povratku iz Ženeve, zaustavivši se u Beogradu, objasnio i požalio sam pretsednik bugarske vlade. Tom prilikom pretsednik bugarske vlade g. Kjoseivanov sašao se je s našim premijerom g. dr. Stojadinovićem. U razgovoru s našim novinarima g. Kjoseivanov izjavio je, da se potpuno odvaja od stanovišta bugarskog delegata u onoj komisiji, a i sam bi preprečio taj incident, da nije morao da otputuje iz Ženeve pre nego što je došlo do raspravljanja o tome pitanju. Pretsednik bugarske vlade je nadalje tom prilikom odlučno naglasio, da je i Bugarska za tu konvenciju, i energično je odbio svaku sumnju, da u tome pitanju ne bi postojala potpuna saglasnost između bugarske i jugoslovenske vlade. Iz toga se vidi, kako su korisni takvi sastanci i lični dodiri naših državnika, i kako je jedino pravilno ono merilo državničke mudrosti, o kojem govorimo na ovome mestu.

Kao što je utično i u interesu mirnog sužića između nas i Bugarske likvidacija ovog incidenta, tako je utičljiva takoder i izjava češkoslovačkog ministra vanjskih poslova dra Krofta, koju je dao u svom velikom ekspozitu dne

Pregledna istorija češkoslovačkog Sokolstva

Prosvetni odbor Češkoslovačke obce sokolske posvećivao je u toku poslednjih godina naročitu pažnju dvema zadačama: izdanju svih Tirševih dela u okviru »Sokolskog arhiva«, a od kojih je do danas izšlo iz štampe osam svezaka, te istoriji Sokolstva.

Gradivo za ovu istoriju već je skoro potpuno sakupljeno, a sav rad oko redakcije ovog grandioznog dela povezen je direktoru državnog arhiva bratu dr. Jenšovskom. Kako će pak predradnje oko ovog dela iziskavati još nekoliko meseci dok se bude moći konačno pristupiti njegovom izdavanju, odlučio se je prosvetni odbor ČOS da za sada izda za praktičnu upotrebu »Pregled istorije Sokolstva«. Baš pre nekoliko dana izšla je iz štampe prva sveska, koja obuhvata period od osnivanja Sokolstva godine 1862 pa do osnivanja ČOS 1889 godine. Delo je napisano nakon iscrpnog studija, upotrebljavajući već sakupljeno istorijsko gradivo, brat Ladislav Jandasek iz Brna, poznati sokolski pisac, ideolog i član prosvetnog odbora ČOS. Ova sveska imade 142 stranice te stoji 9. čsl. kruna. Jandasek u ovom delu opisuje sve važnije dogodaje pre osnivanja Sokolstva, Tiršev rad oko načira televežbe i terminologije, Fignerovo nastojanje da dade Sokolstvu demokratsko obeležje (bratstvo, tikanje) i t. d.

22. o. m. češkoslovačkom narodnom pretstavništvu u pogledu odnosa Male antante prema drugim narodima na Balkanu. U tom svom ekspozitu dr. Krofta je između ostalog rekao: »U Ženevi sam se osvedočio o velikoj pričačnoj sili Male antante, koju ona ima na druge države, a čiji pretstavnici više puta izražaju svoje težnje da s nama saraduju u različitim pitanjima. Obe države Balkanskog sporazuma, Turska i Grčka, iako nisu članice Male antante, već su uobičajile da njihovi pretstavnici u Ženevi s nama raspravljaju opšta pitanja, koja su tu na dnevnom redu. Posebno pak mislimo na Bugarsku, čiji je ministar pretsednik Kjoseivanov u nekoliko razgovora sa mnom izrazio svoju odlučnu volju, da želi raditi na trajnom zbljenju i sistematskoj saradnji s Malom antantom. Takoder i pretstavnici Baltičkih država nisu prikrivali svoje želje da bi njihova saradnja s Malom antantom u pitanjima opsteg značaja za njе postala norma.«

O ovim pitanjima, koja se odnose na vanjsku politiku naše Kraljevine, bratske Bugarske i Češkoslovačke te drugih prijateljskih nam i savezničkih država, potrebno je da smo i mi Sokoli, ukoliko je moguće, dobro poučeni, a to

Posebna poglavija posvećena su pojedinim periodima Tirševog rada i njegovoj karakterističi, nadalje osnivanju sokolskih jedinica među ostalim slovenskim narodima i t. d. Ovom delu, bez koga ne bi smela da bude nijedna sokolska biblioteka, slediće daljnji svesci, o kojima ćemo izvestiti kada izidu iz štampe.

Intenzivan rad češkoslovačkog Sokolstva na obranbenom vaspitanju svoga članstva

U svim češkoslovačkim sokolskim jedinicama već se od predlanjske godine sistematski uz televežbu provodi i vojničko vaspitanje sokolskih pripadnika, a i sama televežba u mnogome se prilagodjuje ovaj svrsi. Pored naročitih vežbi, gaji se i strešanje, vrše se iznenadne mobilizacije svih pripadnika, priređuju dani narodne odbrane, predavanja o prvoj pomoći, o plinskih napadajima, o zaštiti pred njima i t. d. Pre nekoliko nedelja sastali su se u velikoj sokolani Sokola Brno I načelnici svih jedinica sokolske župe Jana Mahala, da se posavetuju o novim osnovama vojničkog vaspitanja u Sokolstvu, naročito o vežbama s novom pneumatskom puškom, o manipulisuju s plinski maskama, o bacanju granate te o vežbama u orijentiranju na terenu pomoći geografskih specijalnih karata i t. d. Pri kraju debate održao je član prednjačkog zborova Sokola Brno I i poznati češkoslovački takmičar brat Jan Gajdoš interesantno predavanje o Olimpijadi u Berlinu, dopunivši ga sa svojim opažanjima i primedbama.

Reforma studija telesnog vaspitanja u Češkoslovačkoj

Sve do sada vršilo se u Češkoslovačkoj školovanje učitelja televežbe po starim principima, koji danas više ne odgovaraju potrebama sadašnjice. U početku održavane su škole, koje su trajale po dve godine, a kasnije je taj studij bio produžen na tri godine. Ali kako se pojavila težnja, da se profesori televežbe izjednači s ostalim profesorima srednjih škola, nastojalo se da se i njihov studij produži te se pomicalo da se on produži na 4 godine. Za ovu zamisao najviše je dao pobude zakon o osnivanju Tirševog telesnouzgojnog instituta 1935 godine. Na osnovu ovog zakona ima da se osnuje kod ovog instituta naročito pedagoško odjeljenje, koje će ujedno biti i priprema za osnivanje samostalne visoke škole za fizičko vaspitanje. Češkoslovačko ministarstvo prosvete već izraduje detaljnji program rada ove škole, koja će se smestiti u novu vežbnu

baoniku na Masarykovom stadionu, a o kojoj smo već izvestili u prošlom broju. Obuka u ovoj visokoj školi biće teoretska i praktična, a imaći i katedru za anatomiju i higijenu i ostale discipline. Praktične vežbe vodiće način način kontraktualni nastavnic (prednjači i treneri), koji će biti izabrani iz redova telovježbačkih i sportskih udruženja. Svojim radom ova škola, koja će imati rang univerziteta, imala bi da započne u školskoj godini 1937/1938. Prema svemu se vidi, da se osnivanje visoke škole za telesno vaspitanje priprema u Češkoslovačkoj s najvećom brigom i sa sistematskim studijem svega što je potrebno za ovakvu školu, koristeći se pri tome i stečenim iskustvima sa sličnim školama u drugim državama.

Fizičko vaspitanje u Poljskoj

Državni statistički ured u Varšavi izdaje opsežnu knjigu, u kojoj objavljuje potpun pregled rada udruženja, koja rade na polju fizičkog vaspitanja. Ovakav pregled izdaje pomenuti ured već nekoliko godina, a prema ovom poslednjem, koji donosi i statističke podatke za godinu 1935, vidimo, da u raznim sportskim i telovježbačkim društvinama u Poljskoj ima oko 600.000 članova te 136.000 članica. Prema statistici iz godine 1930 iznosi porast za preko 380.000 pripadnika. Domača s vežbicom u Poljskoj je 1046, igrači za nogomet 946, letnji vežbalisti i igrači 4415, a plivački bazeni oko 200. Svi sportski i telovježbački društava imade 7317, dokle oko 2000 više, nego pre 5 godina. Ali i uspeh rada tih društava pokazuje lepe rezultate; dok je naime 1931 za svoje postignute uspehe dobilo počasni odznak, koji je uveo poljski državni ured za fizičko vaspitanje, oko 16.500 pripadnika tih udruženja, prošle godine je taj odznak primilo već skoro 340.000 članova pomenutih udruženja.

Medu najveće telesno-vaspitne organizacije Poljske spada Savez strešaca, koji je bio potajno organizovan od strane pokojnog maršala Piłsudskog već godine 1908. Iz tih strešaćkih društava rekrutovan je glavni kadar poljskih legionara. I posle oslobođenja tih savez prešao radom, već ga je naprotiv i proširio, odgajajući omladinu ne samo u telesnom pogledu, nego i u vojnim veštinama te patriotiskom duhu. Zbog toga je ovu organizaciju Poljska favorizirala i potpomagala više od svih ostalih. U pojedinim društvinama imade i omladine, koje se pripremaju za vojnu službu, ali i starijih, već otlusčenih vojnika. Pored televežbe gaji se osobito strešanje te ostale vojne veštine, dok se članice vežbaju za rad sestara Crvenog

Naša uspešna nastojanja u tome pogledu potvrđuju i činjenice koje su pred nama, a među kojima naročito svežnjački-sokolski slet godine 1935 u Sofiji, koji je bio velebna manifestacija bratske slike i ljubavi Bugara i Jugoslavije, manifestacija kakve do tada bugarska prestonica nije još videla. I nije se samo na tome ostalo, već smo u tome pravcu i produžili svoja nastojanja te smo u toku dobre godine dana iz tog sleta stekli i nova saznanja, da smo u tome pogledu na pravome putu. I čini nam se stoga, da na osnovu takvog rada i u novom zdanju bratskog sužića, da se više nikada neće ponoviti očajni krik Hrista Boteva kako »brat prodaje brata», već da se obnavlja sjajno doba iz druge polovine prošloga veka, kada se je — potresena tim krikom — tadašnja omladina mahom okupljala pod zastavu jedinstva, koju izdgođe naš Svetozar Marković i Pero Todorović. I do danas menjala su se imena, a i još će se menjati, ali će zato ostati pozitivna, stvaralačka i pobednička moć naše misli, i to tim sigurnije, jer je već zahvatila široke slojeve naroda s ove i s one strane državnih granica.

Nešto o ruskom Sokolsku

Širim slojevima jugoslovenskog Sokolstva malo je što poznato o radu ruskog Sokolstva u našoj zemlji. Stoga u cilju boljeg međusobnog upoznavanja objavljujemo ovo nekoliko redaka o organizaciji i zadacima ruskog Sokolstva.

Rusko Sokolstvo u Jugoslaviji organizovano je, postoji i deluje na osnovu posebne uredbe o ruskom Sokolstvu, donesene dne 21. januara 1930 i odobrene od Ministarstva unutrašnjih dela 8. maja 1930.

U toj uredbi, kojom je označen zadatak i delokrug ruskog Sokolstva u Jugoslaviji, stoji između ostalog i sledeće:

»Rusko Sokolstvo u Kraljevini Jugoslaviji sastavni je deo Saveza ruskog Sokolstva u inostranstvu, kome je cilj da sačuva i širi Sokolstvo kod ruske emigracije, da ne propadne sokolska ideja kod ruskog naroda, pošto je Sokolstvo u Savezu sovjetskih socijalističkih republika (bivša Rusija) zabranjeno i ne postoji.«

»Rusko Sokolstvo u inostranstvu stvara kadar ruskih Sokola i Sokolica, koji moraju, čim se vrate u svoju otadžbinu, da pokriju Rusiju mrežom sokolskih društava, koja bi radila na telesnom i duhovnom ozdravljenju ruskog naroda, pa ga uputila u pravcu prijateljstva i bratske ljubavi prema ostalom Slovenstvu.«

»S obzirom na ovu ulogu ruskog Sokolstva, a i na teške prilike pod kojima se nalaze rуски Sokoli van svoje otadžbine, Sokoli Kraljevine Jugoslavije, svesni sokolske ideje, moraju da potpomažu braću Ruse u njihovom sokolskom radu.«

Napred izloženom nema se šta dodati niti pak objasniti, već samo konstatovati, da navedeni stavovi iz ove uredbe nisu sami lepe mrtve reči, već da se to privodi zaista i u život i ostvaruje u punoj mjeri.

Od svih mnogobrojnih ruskih nacionalnih organizacija u inostranstvu, rуско Sokolstvo je najistaknutija i najaktivnija organizacija, koja se naročito u poslednje vreme rapidno širi i ojačava, jer kroči pravim sokolskim putem, uzgajajući svoje članstvo fizički i

duhovno na korist svoje napačene majke otadžbine.

Pry zadaća ruskog Sokolstva je sačuvati ruskog decu i naraštaj od de-nacionalizacije i stvoriti kadar svesnih ruskih Sokola i Sokolica koji bi, kada budu dozvolile prilike, došli kao spremni vođe i učitelji na polju nacionalnog rada u oslobođenoj Rusiji od tudeg jarma.

Rusko Sokolstvo rasejano je sada širom celog sveta: u Francuskoj, Poljskoj, Letoniji, Estoniji, Čehoslovačkoj, Bugarskoj, Severnoj i Južnoj Americi, Kini i dr., a ponajviše ruskih sokolskih jedinica nalazi se u bratskoj Jugoslaviji. Računa se, da svega postoje preko 60 ruskih sokolskih jedinica, od kojih polovina otpada na Jugoslaviju.

Ruski Sokoli rade pod teškim prilikama, prilagodavajući se zakonima i običajima tadih država, ali oni ne klonu duhom, već s verom u uspeh marljivo rade po određenom planu, po ustanovljenom programu. Kod sviju njih bez razlike jedna je težnja: biti u svakom pogledu korisni napačenom ruskom narodu, biti spremni, probuditi i učvrstiti u ruskom narodu putem agilnog rada i zdrave propagande nacionalnu svest i odgojiti ga u prijateljstvu i bratskoj ljubavi prema celokupnom Slovenstvu.

Mi rуски Sokoli čvrsto verujemo, da je Rusija potrebna Slovenstvu, kao što znamo, da je i Slovenstvo u istoj mjeri potrebno Rusiji.

Mi se ne varamo kad mislimo da, sem slovenskim, ni jednom drugom narodu nije stato da se vaspostavi velika nacionalna Rusija. Najveća zasluga za uspešan rad ruskog Sokolstva pripada bratskom Sokolu Kraljevine Jugoslavije. Obnovljena moćna Rusija, zajedno s nama, umeće da se oduži junačkom jugoslovenskom narodu, koji se i u najtežim prilikama i u doba svakojakih kriza u celom svetu, nije odrekao bedne i sada beskućne ruske braće, te koji je išao i ide putem, koji je uklisan u istoriji Slovenstva najvećim Slovenom i idejnim Sokolom — blaženopočivšim Viteškom Kraljem Aleksandrom I Ujediniteljem.

Ing. N. Kadesnikov, Beograd

Iz Sokolske župe Beograd

Sednica zbora društvenih i četnih načelnika i načelnica

Sednica zbora društvenih i četnih načelnika i načelnica Sokolske župe Beograd održana je u nedelju 25. oktobra 1936 god. u vežbaonici Saveza Sokola u Beogradu. Zboru je prisustvovalo 79% društava in 23% četa iz župe sa 104 lica, od kojih je bilo članova 76, a članica 28.

U prisustvu starešine župe brata Staje Stajića, zbor je otvoren u 8 časova ujutru načelnik župe brat Petar Čolović. U ime uprave župe pozdravio je sve prisutne starešine i poželeo je srećan rad.

Iza kako su podnešeni kraći izveštaji o smetnjama na koje nailaze jedinice u svome radu, govoreno je o načinima na koje te smetnje treba uklanjati, pa da uspeh bude veći.

Posebno detaljnog proučavanja done- ta su sledeća važna rešenja:

1) Utvrđen je program rada jedinica za 1937 godinu. Ovim programom predviđen je minimalan rad, koji moraju da izvrše: župa, okružja, društva i čete.

2) Prihvaćena je s malim izmenama predložena reorganizacija po okružjima. Okružja se svode od 7 na 5, a sokolska društva iz Beograda i Zemuna neće više sačinjavati zasebno okružje, već se rasporeduju, kao pomoć u radu, ostalim okružjima. Nova podela stupaće na snagu 1. januara 1937 godine.

3) Primljen je s malim izmenama nov načrt takmičarskog reda.

4) Utvrđena su takmičenja u 1937

god. i to: za prelazne darove članova četa, muškog i ženskog naraštaja; za prvenstvo župe članova, članica i starije braće; dalje: smučarske, plivačke i u skladbama za javne nastupe i utakmice u igri »odbojci«.

5) Da se održi župski slet 1937. godine u Beogradu.

6) Da župa nastoji svim silama da dode do svoga sopstvenog letnjeg vežbališta na kome bi mogli da se nesmetano održavaju sletovi, javne vežbe i utakmice i da dode do svog sopstvenog plivališta, gde bi moglo članstvo malo više da gaji plivanje i da se takmiči.

7) Da se obrati još veća pažnja na stvaranje i usavršavanje prednjaka, jer na prednjacima leži najveći deo rada i od istih zavisi i uspeh Sokolstva.

8) Da se u još većoj meri nego što je to do sada činjeno nastoji, da se u sokolske redove privlači veći broj omladine, gde bi se gajila u sokolskom, viteškom i nacionalnom duhu, a odvlačila od raznih poroka i pogrešnih shvanjanja s kojima obiluje današnjica.

Zbor je zaključen u 18 časova s tim, da se sv doneti zaključci i načrti budućeg rada umnože i pošalju svima jedinicama na dalji rad i upravljanje.

Brat načelnik P. Čolović zaključujući ovaj radni zbor pozvao je sve prisutne na još jači i intenzivniji rad po jedinicama, skrenuvši im pažnju da se u celosti pridržavaju donetih zaključaka.

M. J.

Sokolsko društvo Beograd IV

Sokolsko društvo Beograd VI trudilo se, da za pet godina svoga života odgovori što više sokolskim zadatcima. Uspelo je da pod svoje krilo prikući priličan broj omladinaca, uspelo je da ih unese u dušu sokolsku misao i da ih ulije u srce ljubav prema Sokolstvu. Uspelo je da na Dušanovcu, siromašnom predgradu Beograda, otme kafanama i uličnom zlu lep broj mladeži i da ih priveže uza se sokolskim vežbama i sokolskim priredbama.

Sokolsko društvo Beograd VI je spremano i željno da okupi što više mladeži oko sebe, da što više naraštaja provede kroz svoju sokolansku, da vaspita što moguća bolje za sokolsku misao što više članova. A postoji velika potreba da se mladež sa siroma-

nog predgradu na Dušanovcu vaspita u sokolski i upućuje pravim stazama, da živi i radi za slavu i čast domovine.

Sokolsko društvo Beograd VI ne-ma svoga doma, i zbog toga je u dosadanju svome radu mnogo ometano. Ono nema pravoga mesta, gde će sačuvati prikupljene, i gde će prikupiti i vaspitavati nove naraštaje. Njemu je potreban što pre Sokolski dom, toplo sokolsko gnezdo, odakle će izletati zdrava i snažna sokolska jata.

Gradsko poglavarstvo je za taj cilj ustupilo ovom društву zemljište od 2134 kv. m. u Tabanovčkoj ulici. Potrebno je što pre pribaviti sredstva za zgradu — sokolansu, jer se Sokolsko društvo Beograd VI nalazi u poslovnim prostorijama osnovne ško-

le Kralja Petra II. u Marulićevu ulici 8, odakle će se morati uskoro seliti.

Zbog toga se ovo društvo ovim putem obraća braći i sestrama, svima dobrim i plemenitim ljudima i svima rodoljubima sa najtopljam molbom

za pomoć, da bi što pre moglo podići svoju sokolansku.

Imena većih prilaženika, kao i ostalih biće upisana na vidna mesta u Sokolskom društvu Beograd VI, koja će se čuvati kao večna uspomena.

Iz Sokolske župe Celje

Vabilo

na plenarno sejo župne uprave, ki bo v nedeljo, 8. novembra 1936 ob pol deseti uri v zborovalnici Celjske posojilnice v Narodnem domu v Celju.

Dnevni red:

1. Poročila načelnika in blagajnika.
2. Poročilo uprave Župnega vestnika.
3. Poročilo o župnem zletu.
4. Savezna okrožnica v zadavi sokolskih funkcionarjev-politikov.
5. Vabilo CMD na mariborski sestank v zadavi narodno obrambnih problemov.
6. občni zbori društev in čet.
7. Sokolska Petra petletka.
8. Delancezmožne edinice, ukrepi in predlogi.
9. Prošnje posameznih edinic.
10. Slučajnosti.

Župna uprava.

Dodelite premoga za telovadnice. Direkcija držav. rudnikov v Sarajevu je dodelila naši župi 158 ton brezplačnega premoga orehovca iz drž. rudnika Velenje. Premog prejmejo dru-

V župski slet i I župski просветni slet Sokolske župe Kragujevac

XVI godišnja skupština Sokolske župe Kragujevac, koja se održala 29. marta ove godine u Vrњačkoj Banji, rešila je, da se 1937 godine održi u Kragujevcu V župski slet. Sada je uprava župe, na predlog Tehničkog i Prospektivnog odbora župe definitivno rešila, da se taj slet održi 22, 23 i 24. 05. maja 1937 godine u Kragujevcu, a u isto vreme, da se održi I župski просветni slet.

Sokolska župa Kragujevac je na vršila već 15 godina svoga postanka, a tako isto i sokolski просветni rad u njoj navršio je već 5 godina sistematskog i planskog napora. Ovi sletovi bi trebali da pokažu sve one rezultate, koje je župa postigla na svima poljima sokolske delatnosti na svojoj teritoriji i u svojim društvinama i četama, kojih je bilo prilikom njenog osnivanja 1921 godine — svega 8 društava, a sada ih ima 22 društva i 89 četa, svega, dakle 111 jedinica.

Prema projektu Tehničkog odbora na V župskom sletu će, pored Sokola, nastupiti i naša hrabri vojska i učenici srednjih i osnovnih škola iz Kragujevca i najbliže okoline. Na utakmicama će učestvovati i starija braća, kao i sokolska konjica. Na utakmicama će učestvovati i vojska s teritorije Šumadijske divizije.

Prema projektu Prospektivnog odbora na I župskom просветnom sletu učestvovaće na utakmicama guslari, tamburaši i drugi pevači i instrumentalni zborovi, sokolska pozorišta i pozorište lutaka. Biće i utakmice u narodnoj nošnji i narodnim igrama. Počednici će učestvovati na просветnoj akademiji, a pored toga će dobiti i diplome ili druge nagrade. Pridružiti se i

sokolska izložba, koja treba da prikazuje celokupan rad Sokolstva na selu, kao i u varošicama i varošima Šumadije. Uopšte užev ovaj I župski просветni slet treba da bude smotra celokupnog sokolskog просветnog rada za poslednjih 5 godina, otkako se u našoj župi sprovdio organizovani i planski sokolski просветni rad.

Iako ima još do sleta dosta vremena, ipak je već sada izabrani i Sletski odbor, koji sačinjavaju braća i sestre iz uprave župe i njenih odbora, a zatim iz obaju društava u sedištu župe.

Sletski odbor je sastavljen ovako: predsednik: Miloje Pavlović, starešina župe; potpredsednici: Dragoljub Milovanović i Petar Jevđević, starešine kragujevačkih društava; načelnik: Josif Prohaska, načelnik župe; načelnica: Bošiljka Aksentijević, načelnica župe; predsednik prospektivnog odbora: Sava Đukić, predsednik prospektivnog odbora župe; tajnik: Ilija Pavlović, župski tajnik.

Sletski odbor sačinjavaju i 7 otseka i to: I tehnički (voda Josif Prohaska); II propagandni (voda Sava Đukić); III finansijski (voda Petar Nožić); IV gradevinski (voda Vojin Bratuljević); V stanbeni i za prehranu (voda Jovan Pavićević); VI saobraćajni (voda Jevrem Mitrović) i VII lekarski (voda dr. Božidar Jurišić). Svaki otsek ima po nekoliko članova. Pred slet biće izabran i naročiti počasni sletski odbor, u koji će ući svi najviši predstavnici gradskih i vojnih vlasti.

Tehnički i просветni odbor su već poslali potrebna obaveštenja svima jedinicama, dok će detalji biti docinje utvrđeni.

S. D.

Sveslovensko sokolsko veče u Sarajevu

Sarajevska Sokolska društva: Matica, N. Sarajevo, Vratnik i Bistrik te Ruski Sokoli, u zajednici sa slovenskim ligama u Sarajevu, priredjuju 4 februara 1937, u svečanoj sali Oficirskog doma, II sveslovensko sokolsko veče.

Prošlogodišnja priredba, održana 1. II 1936, uspela je u svakome pogledu, te su sarajevski Sokoli zaključili da svake godine na Štrosmajerov dan održe ovu priredbu, koja će vremenom postati sokolska tradicionalna zimska priredba.

Ovaj zaključak potvrdila je i glavna godišnja skupština Sokolskog društva Sarajevo-Matica. Sokolstvo, kao najizrazitiji sveslovenski idejni pokret na taj način sačuvava većitoj usponi velikog sina našega naroda, velikoga Slovena — biskupa Štrosmajera.

Ova priredba treba da ima nacionalni i simbolični karakter. Smisao za narodne nošnje, nabavka istih od strane naših članova i članica treba da je sastavni deo sokolskog odela, sokolskog ponosa i ljubavi za selom.

Ove priredbe neka budu jedna vrsta просветno-zabavne sletne pojedinosti župa, kako bi članstvo zajedno

s ost

biće to dovoljan uspeh rada u društvu. Svake nedelje ima se održati po jedan govor pred vrtom. Predviđena su i predavanja kako za Sokole tako i za narod. Pozorišni otsek takođe je počeo i u pripremi su »Kir-Janja« i »Sokolska majka«. Tamburaški zbor će se reorganizovati. Sada je otvorena čitaonica i knjižnica. Čitaonica prima pored sokolskih listova još »Politiku«, »Dane« i »Ošišani jež«. Knjižnica ima oko 600 knjiga, a samo je ove godine kupljeno od Srpske književne zadruge 10 kula u vrednosti 800 dinara. Društvo je olakšan rad, jer ima sve potrebe prostorije u Domu Kralja Petra I Oslabodića.

Na nadnjoj sednici upravnog odbora, donešena je odluka, da se u društvu osnuje jahački otsek, pošto za isti postoje mogućnost, jer braća, koja su služili u vojski u konjici, moraju i posle imati ne samo konja, nego i sav pribor. Pokušaće se u toku ove godine s organizovanjem streljačkog otseka. Kao što spomenut program je obilan, samo svi funkcioneri pa i članovi treba svojski da pregnu na posao, ne oslanjajući se jedan na drugog, i ne gledajući da li je neko više uradio a neko manje, i uspeh neće izostati. D. A.

Nasi pokojnici

† Brat Ananije Grubješić

Dana 17. oktobra o. g. preminuo je u cvetu svoje mladosti, u 26 godini života, brat Ananije Grubješić, učitelj u selu Mlakvi, opštine Kosinj.

Uz svoj naporni, prosvetni i nacionalni rad na selu, naročito se isticao u sokolskom radu.

Sokolska četa Lipovo Polje izgubila je u njemu jednog od najvrsnijih svojih članova, koji je služio kao primer pravog Sokola i brata.

Retki su ljudi, koji su se s takvim oduševljenjem odavali poslu, kao što je bio brat Ananije.

S fanatičkim oduševljenjem oduvajao se svakom poslu narodnom. Stvoren za učitelja bio je upravo umetnik u ophodnju sa selom. Kao retko tko poznavao je dušu narodnu, i sa neverovatnom energijom znao se odupreti svemu onome, što u selu ne valja, i steći poštovanje od seljaka iako još mlađi kao čovek, a još mlađi kao službenik u spomenutom selu.

Pošten, karakteran, neustrašiv u propovedanju stvari kojoj služi, izazivao je, iako još relativno mlađi, poštovanje sviju.

Samo poznavač stvari i neposredni posmatrač, može shvatiti s kolikim je uspehom vršio tešku dužnost svoju učiteljsku na selu. Retki su učitelji, koji bi tako iskreno bili ospakani od naroda, kao što je to bio brat Ananije.

Na pogreb, koji je obavljen dana 19. oktobra o. g., uz prisustvo čitavog naroda doline Kosinjske, i njegovih kolega i poštovalača iz Perušića, na čelu sa sreskim načelnikom, učestvovala je Sokolska četa sa svim članstvom. Na grobu u ime čete oprostio se s pokojnikom dirljivim govorom brat starešina M. Pavlović. Osim toga s pokojnikom su se oprostili u ime učiteljstva njegovi drugovi Milan Balen i Geno Kečević, kao i mesni sveštenik M. Diklić. Učitelj Balen iznoseći njegove vrline kao učitelja oprostio se s njim i kao rezervnim oficirima.

Slava bratu Ananiju Grubješiću!

KRONIKA

Otkriće spomenika vojvodi Vuku. U nedelju 25. o. m. otkriven je u Beogradu na veoma svečan način spomenik našem legendarnom junaku - četniku vojvodi Vuku. Ovoj svečanosti uz ogromno učešće naroda, četnika i vojske prisustvovali su i mnogi odlični, među kojima i zaslanik Nj. Vel. Kralja pukovnik g. Radovan Popović, zastupnici kr. vlade, senata i narodne skupštine te generalitet. Nakon crkvenog obreda, prizrenski episkop g. Serafin održao je prigodan govor o pokojnom vojvodi Vuku i njegovim zaslugama u borbama za oslobođenje našeg naroda. O velikom pokojnom junaku opširno je zatim govorio g. Milan Ačimović, advokat i viši četnik, nakon čega je vojna muzika intonirala četničku himnu »Spremte se, spremte četnic!« Govorili su još načelnik glavnog generalštaba general g. Milutin Nedić, četnik Toma Trajanović, na-

kon čega je g. Ačimović predao spomenik na čuvanje zastupniku beogradskog opštine, većniku g. Milutinu Nešiću. Ova dirljiva svečanost, kojoj su učestvovali i seda majka vojvode Vuka — potpukovnika Vojina Popovića, koji je nakon tolikih junačkih podviga pao na Crnom Kamenu kod Grušića 16. novembra 1916. godine, — i njegova kćerka, završena je polaganjem brojnih venaca.

80 godišnjica prof. dr. Dragutina Gorjanovića. Dne 28. o. m. navršio je osamdeset godina života naš veliki naučnik prof. dr. Dragutin Kramberger Gorjanović. Prof. Gorjanović stekao je u svom bogatom naučnom radu najveću slavu osobito otkrićem i temeljitim obradom fosilnih ostataka krapinsko-pračeveka u svome epochalnom delu »Diluvijalni čovek iz Krapine«, napisanom na nemačkom jeziku, i »Život i kultura diluvijalnog čoveka.« Jubilarac je rođen iz Zagreba, gde i danas živi. U svom rodnom gradu svršio je osnovnu i srednju školu, a univerzitetske nauke slušao je u Cirihi, Minhenu te Tbingenu, gde je i položio doktorat iz prirodnih nauka. Neko vreme radio je na geološkom državnom zavodu u Beču, od kuda se je vratio u rodni svoj Zagreb, gde je nakon nekoliko godina postao profesor univerziteta te direktor Geološko-paleontološkog muzeja. Jubilarac ima velikih zasluga za geološko kartografiranje bivše Hrvatske i Slavonije. Napisao je veliki broj naučnih rasprava iz svoje struke, koje su mu donele glas učenjaka svetskog ugleda, naročito pak gore spomenuto veliko delo, koje je zainteresovalo za našu zemlju inostrani svet.

25 godišnjica umetničkog rada Božidara Širole. U red naših najboljih savremenih komponista, čija su dela osvojila i inostranstvo, spada i dr. Božidar Širola, profesor Glazbenog zavoda u Zagrebu, koji je početkom ovoga meseca slavio 25 godišnjicu svog plodnog umetničkog rada. Dr. Širola rodom je iz sela Žakanj, u karlovačkom srezu. Nakon svršene gimnazije upisao se na univerzitet u Zagrebu, gde je i diplomirao, položivši ispit iz matematike i fizike. Uz svoje univerzitetske studije bavio se i muzikom, koju je volio još od rane mladosti. Radeći u muzičkom institutu bečkog univerziteta, promoviran je tamo 1921. godine na čest doktora muzikologije. Do danas je dr. Širola komponovao oko 70 većih kompozicija. Od njegovih dela valja spomenuti muzikalnu grotesku »Stanac«, opere »Sene«, »Citar i bubanj«, »Grabancijaš« i t. d. Jubilarac je danas i pravi član Jugoslavenske akademije u Zagrebu.

70 godišnjica književnika Ante Dukića. Dne 19. o. m. navršio je sedamdeset godina svog života poznati književnik i pesnik Ante Dukić, čija su nekoja dela prevedena i na češki, slovački, poljski, engleski, ruski, hebrejski, srpsko-ručički, rusinski te u esperanto. Naročito su poznati njegovi aforizmi iz zbirke »Pogledni na život i svet«, nadalje zbirka pesama »Od osvite do sutona«. Dukićevu knjigu aforizama nagradila je Srpska kraljevska akademija u Beogradu. Od njegovih pesama najpoznatija je misaona pesma »Hram«, koja je prevedena po red već nabrojenih jezika još i na madžarski, rumunski, italijanski, španjolski i bugarski jezik, dakle na 15 jezika. Još i sada ovaj naš sedi pesnik radi, te je u Jadranskom kalendaru za 1936. godinu objavio prekrasnu baladu u čakavskom dijalektu pod naslovom »Marija Devica«.

40 godišnjica smrti Antona Brucknera. Čitav kulturni svet setio se je ovoga meseca 40 godišnjice smrti velikog komponiste Antuna Brucknera. Ovaj veliki komponista i virtuoz na orguljama, nakon svršenih muzičkih studija, radio je kao regens hori u katedrali u Linetu. Godine 1868. imenovan je zbog svojih vanrednih sposobnosti za dvorskog organista u Beču, gde ubrzo postaje i profesor kompozicije te orguljanja na tamošnjem konzervatoriju. U Beču je imao prilike da se istakne i skoro zadobije svetski glas odličnog muzičkog pedagoga, majstora na orguljama te odličnog kompozitora. Naročito su poznate od njegovih kompozicija brojne simfonije i razne crkvene kompozicije. Vanredna je njegova instrumentacija, koja je veoma bogata, pa su lepotu mnogih njegovih kompozicija otkrili tek u posljednjim decenijama. Umro je 12. oktobra 1896. u Beču, navršivši 71 godinu.

Razne kulturne vesti

Dne 22. oktobra navršio je nestor slovenačkih stenografa, direktor gimnazije u penziji prof. Franjo Novak, osamdeset godišnjicu svog života. Kako prof. Novak nije bio potpuno zadovoljan Bezenšekovom stenografijom, sačinio je 1901. god. na osnovu Bezenšekove, nemacke Gabelsbergove i češke stenografije novu slovenačku stenografiju, koja se pokazala kao veoma praktična.

Ove godine navršava se 500 godina, otkako je Ivan Gutenberg, nakon mnogih pokusa, iznasio tiskarsko slovo. Ovaj revolucionarni izum, koji je omogućio širenje nauke i prosvete, zaslužuje, da se na nju ne zaboravi. Nemačka će ovaj jubilej proslaviti godine 1940. u Majncu na veoma svečan način; te godine, naime, navršava se i petsto godišnjica izlaska prve štampane knjige.

Pre 75 godina izvršio je na dan 26. oktobra slavni nemački fizičar prof. Filip Rais u Frankfurtu na Majni prve pokuse s telefonom, koji je on izumio. Njegovi savremenici nisu pokazali razumevanja za ovaj epochalni izum. Tek dve godine nakon njegove smrti uspeo je njegov zemljak Beo da pridobi industrijalec za usavršenje Rajsovog izuma.

U Zagrebu je umro nakon kraće bolesti 21. o. m. Josip Pavić, prvak zagrebačke drame i jedan od najboljih jugoslovenskih glumaca uopšte. Pavić je bio rođen Bosanac. Gimnaziju je učio u Zagrebu, gde se je kao 20-godišnji mladič priključio Mlinarićevu kazališnu trupu. Kasnije je nastupao u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Beogradu, dok se opet nije povratio u svoj omiljeni Zagreb, gde je nasledio velikog prethodnika i uzornika, pokojnog Fijana. Pre osam godina slavio je 25 godišnjicu svog bogatog umetničkog rada, a sada je neočekivano izdahnuo svoju plemenitu dušu, dušu velikog umetnika i rodoljuba.

Početkom ovoga meseca proslavljenja je u Samoboru 50-godišnjica života i 30-godišnjica književnog rada pesnika Ljube Viznera. Na ovoj proslavi učestvovali su istaknuti naši književnici iz Zagreba, koji su i izdali »Spomenice posvećene jubilareu, čije čista dobit je namenjena njemu.

U Sofiji umro je pre nekoliko dana dr. Ilija Bobčev, najmlađi član ugledne porodice Bobčev, koji je bio poznat kao odličan privrednik i pesnik te ugledan javni radnik. Dr. Ilija Bobčev bio je nekoliko puta i u našoj zemlji. Naročito je zavolio Zagreb. Pored nekoliko stranih jezika, veoma je dobro govorio i naš jezik. Od njegovih pesničkih zbiraka najpoznatija je knjiga »Ljubimo više Bugarsku«, a poslednje njegovo delo je knjiga »Posle gorkih zadaća«, u kojoj je pokojnik sitetizovan sa svoj dotadašnjim rad i prikazao u zbijenom obliku problematiku savremene Bugarske. Pokojni dr. Bobčev bio je saradnik mnogih stručnih dnevnika, a naročito je mnogo pisao u sofijском »Mиру«.

Dne 16. o. m. navršila se je 75-godišnjica našeg velikog geografa dr. Artura Gavacija, profesora zagrebačkog univerziteta te pretstojnika zavoda za fizičku geografiju. Zasluzni jubilarac rodom je iz Splita, gde je i učio gimnaziju, dok je geografiju studirao u Zagrebu i Beču. Kao srednjoškolski profesor službova u Zagrebu, Splitu, Gospicu i Karlovcu. Godine 1911. imenovan je docentom zagrebačkog univerziteta, a nakon oslobođenja bio je nekoliko godina redovni profesor ljubljanskog univerziteta, od kuda se vratio u Zagreb. Napisao je veliki broj naučnih studija, članaka i recenzija.

Pre nekoliko dana bilo je u praskom muzeju, u dvorani Pantheon, na svečan način otkriveno poprsje velikog češkog pisca i dramatičara Alojzija Jiráska, koji je time uvršten u red besmrtnika češkoslovačkog naroda. Poprsje rad je akademskog vajara prof. Bohumila Kafke.

Prednjak traži nameštenje

Trgovački pomoćnik mešovite struke, prednjak s društvenim ispitom moli bratska društva (čete), da bi mu našle mesto pomoćnika, ili poslovode za samostalno vodenje manje trgovачke podružnice. Polaze manju kauicu. Za uvrat radio bi u tom društvu (četi).

Ponude slati na brata Franju Ferić, zamen. načelnika Sokolskog društva Vrbovce.

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

BEGOVHAN. — Komemoracija Viteškog Kralja Ujedinitelja, Sokolsko društvo Begovhan održalo je komemoraciju na dan i drugi obletne smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Ovoj komemoraciji prisustvovalo je sve članstvo i mnogi prijatelji Sokolstva te je ista obnovljena na dostojan način i s puno pjeteta. Brat starešina je održao pomen-govor o mrtvom Kralju; recitovane su deklamacije o mrtvom Kralju.

Komemoracija je završena klicanjem nezaboravljenom Kralju Mučeniku i našem dičnom starešini Kralju Petru II.

BELI MANASTIR. — Osnivanje nove sokolske čete u Bolmanu. Nakon uspele propagandne javne vežbe, koju su na rodendan Nj. Vel. Kralja priredili u Bolmanu Sokolska društva Beli Manastir i Branjin Vrh - Šećerana, povedena je u tom selu živa akcija za osnivanje sokolske čete. U ovu svrhu održana je u nedelju 18. oktobra u osnovnoj školi osnivačka skupština čete, na kojoj je ujedno i izabrana nova uprava i to starešina br. Stokan Sarkanjac, ratar; zamenik br. Branko Vučić, ratar; tajnik br. Veljko Vučenić, ratar; načelnik br. Stanko Stefanović, učitelj; blagajnik br. Živa Tomic; revizori br. Branislav Sirotanović, opć. činovnik i br. Božo Bojanin, trgovac. Odredena je članarina 2 Din po članu, a za vežbaču 1 Din. Prilikom glavne skupštine upisala su se 34 člana i 14 članica, od kojih je 16 vežbača i 7 vežbačica. Četa će pripasti belomanastirskom sokolskom društvu, a njome se povećava broj sokolskih jedinica u baranjskom sokolskom okružju, te isto sada broji: 7 društava i 7 četa, ukupno 14 sokolskih jedinica. Ulazak novoosnovane čete u naše sokolske redove bratski pozdravljamo i želimo joj uspeha u sokolskom radu, a koji se jedino postizava neprekidnim i ustrajnim radom.

B. S.

MOKRIN. — Sokolski narodni univerzitet. Povodom Petrove petoletke doneta je odluka da se u društvu osnije »Sokolski narodni univerzitet«. Predavanja na ovom univerzitetu održavaju se onih meseci, kada prestaju poljski radovi. Predavanja, koja će se držati na ovom univerzitetu, biće tako udešena, da mogu i najširi slojevi naroda istim prisustvovati i razumeti ih.

Absolutna sigurnost

gimnastičkih sprava prvi je zahtev zahtevača; naše sprave ali neodgovaraju samo sa apsolutnom sigurnošću, nego i sa praktičnom upotrebljivošću, preciznošću, krasnom izvedbom i neverovatno niskom cenom svima Vašim zahtevima.

Tvorница
gimnastičkih sprava
J. ORAŽEM
RIBNICA
na Dolenjskom

223-8

Pored sokolskih tema, predviđene su nacionalne, istorijske, poljoprivredne (ekonomski, stočarski i dr.), higijenske, književne, narodno odbrambene i t. d. Pored predavača iz mesta angažovani su i stručnjaci sa strane, koji su već sada dali svoj pristanak.

Otvaranje »Sokolskog univerziteta« obavljeno je u nedelju 25. oktobra 1936. O značaju i radu u budućnosti govorio je brat Adamov D., starešina društva. Prvo predavanje održao je br. kap. I. klase Stanislav Jelačić i to »Napad i odbrana od napada iz vazduha«.

Predavanje je vrlo uspelo, jer je i pogled teorije br. Jelačić pokazao praktično upotrebu maski protiv oružnih gasova. Pored članstva bilo je velik broj i gradana.

VELENJE. — Nastop sokolskoga pevskega odseka. V soboto 18. t. m. smo uživali lep večer. Ta večer so zopet nastopili priljubljeni naši pevci, 10 po številu, z obširnim programom narodne, u manji meri umetne pesme. Polna dvorana običinstva je bila zadošć